

UDENRIGSMINISTERIET

Orienteringsnotat om Styrelsesrådet for FN's miljøprogram på Bali den 24.-26. februar 2010

Den 11. særlige samling i Styrelsesrådet (Governing Council) og Global Ministerial Environment Forum (Styrelsesrådets ministersegment) fandt sted på Bali den 24.-26. februar 2010, hvor en række aktuelle globale miljømæssige udfordringer blev behandlet:

International miljøforvaltning

Der blev gjort status for reformprocessen af den internationale miljøforvaltning (International Environmental Governance – IEG), som består af dels 1) gradvis ("incremental") forenkling og effektivisering af den eksisterende miljøforvaltning, som vil kunne gennemføres umiddelbart eller på kort sigt, og dels af 2) en mere langsigtet og omfattende nyorganisering af den globale arkitektur på miljøområdet.

På UNEP's styrelsesråd i februar 2009 blev det besluttet at nedsætte et ministerudvalg, som fik i opdrag at skitsere en række optioner og tiltag i forhold til ændringer i miljøforvaltningen med fokus på gradvise tiltag. Styrelsesrådet noterede sig rapporten fra udvalget og besluttede, at UNEP's eksekutivdirektør sammen med medlemslandene skal identificere de optioner, som kan gennemføres inden for UNEP's mandat og indarbejdes i organisationens arbejdsprogrammer for 2010-2011 og 2012-2013. En rapport herom skal præsenteres på UNEP's styrelsesråd i 2011.

Herudover blev det besluttet, at et nyt ministerudvalg skal fortsætte arbejdet, men nu med fokus på at finde løsninger på behovet for mere omfattende nyorganisering af den internationale miljøforvaltning. Dette arbejde skal oversendes til FN's generalforsamling og indgå i forberedelserne af FN konferencen for bæredygtig udvikling (Rio+20), som afholdes i Rio i 2012.

UNEP arbejder allerede i retning af at gennemføre flere af de gradvise tiltag, som ministergruppen har peget på. Det gælder bl.a. en styrkelse af UNEP's rolle på landeniveau gennem partnerskaber med UNDP og andre FN-organisationer samt en overgang til ressource-baseret ledelse.

Reformprocessen på miljøområdet har hidtil bevæget sig langsomt. Der er ingen garanti for, at den nye ministergruppe vil kunne levere et sæt anbefalinger, som der er enighed om. Der er således en reel fare for, at forslagene om langsigtede reformer vil strande i FN-regi i forbindelse med oversendelsen til FN's generalforsamling. Tidligere drøftelser i New York har været præget af fastlåste FN-positioner, hvor ønsket om at styrke effektiviteten i organisationerne på miljøområdet er stødt sammen med ønsket om garantier for tilførsel af ekstra ressourcer og en frygt for, at "udnyttelsen af synergier" og "koordination" er lig med nedskæringer i budgetter og stillinger.

En drivkraft for mere omfattende reformer kan blive Rio+20 processen, hvor den globale miljøforvaltning er et tema. At processen løftes op på et højere politisk niveau vil muligvis kunne bidrage til et gennembrud.

Farligt affald og kemikalier

På det ekstraordinære fælles partsmøde for Baselkonventionen (farligt affald), Stockholmkonventionen (persistente organiske giftstoffer) og Rotterdamkonventionen (handel med visse farlige kemikalier), som blev afholdt lige før styrelsesrådsmødet, blev der opnået enighed om en række tiltag til effektiviseringer og bedre implementering samlet for de 3 konventioner, for så

vidt angår elementer til fælles aktiviteter, fælles ledelse og administration samt fælles evaluering. Dette forventes at danne grundlag og inspiration for den videre indsats for effektivisering af de internationale miljøkonventioner.

Mulighederne for at øge effektivitet og gennemsigtighed i den internationale miljøforvaltning på kemikalieområdet, var genstand for drøftelse på en ministerfrokost. De kommende forhandlinger om en kviksvølvkonvention, rummer mulighed for at samle relaterede konventioner/områder, så der i fremtiden ikke skal forhandles nye konventioner fra bunden, hvis det bliver besluttet at regulere flere kemiske stoffer. Et forslag til styrelsesrådet om allerede nu at arbejde videre for dette, fandt dog ikke tilstrækkelig støtte.

Endeligt blev den fremlagte redegørelse for arbejdet i FN's Environmental Management Group godkendt, og der blev opfordret til at fortsætte arbejdet med at fremme FN's miljøprofil.

Grøn økonomi

Ved 5 rundborde drøftede ministrene udfordringer, muligheder og perspektiver for udviklingen af en mere grøn økonomi. UNEP har startet et Green Economy Initiative i 2008, som bygger på mulighederne for at skabe grønne jobs, klarlægge de økonomiske værdier af økosystemer verden over og i det hele taget forene økonomisk vækst med en bæredygtig udvikling. Initiativet blev startet før den finansielle krise opstod, men er blevet yderligere aktualiseret siden da. Omlægninger, tiltag og processer til at håndtere den økonomiske krise, rummer umiddelbart mulighed for at fremme global og lokale økonomier, som er mere miljøvenlige og bæredygtige.

UNEP's vigtige og ledende rolle i forhold til diskussionerne om yderligere at definere og fremme grøn økonomi-konceptet blev fremhævet af ministrene (se også afsnittet om Nusa Dua-erklæringen nedenfor). UNEP blev opfordret til at bidrage til det forberedende arbejde af Rio+20 mødet i 2012, hvor grøn vækst er et tema.

Grøn vækst vurderes som centralt i forlængelse af den danske prioritering af området – overordnet udenrigspolitisk – og i det brede udviklingssamarbejde. Grøn vækst er også et omdrejningspunkt i et globalt forhandlingsperspektiv som substans- og policy-forberedelse dels til MDG Højniveaumødet til september 2010 i New York dels til Rio+20 i 2012.

Biodiversitet og økosystemer

Biodiversitet var ligeledes genstand for en ministerdrøftelse. Året 2010 er FN's Internationale Biodiversitetsår. 2010 er også året, hvor målet om at reducere tabet af den biologiske mangfoldighed, som det internationale samfund satte sig i 2001, udløber. I år skal en ny langsigtet vision forhandles ved FN's generalforsamling i september 2010 og et nyt strategisk program under Biodiversitetskonventionen med nye mål, delmål og indikatorer skal forhandles på den næste partskonference i oktober 2010. Fra mange lande blev det udtrykt, at fremtidige mål dels bør være mere langsigtede og bredt formulerede samt indeholde delmål, som er målbare og eventuelt gjort sektorspecifikke.

Endvidere var der udbredt enighed om nytten af at have et stærkere videnskabeligt grundlag for fremtidige politiske beslutninger. Det blev således besluttet at holde et 3. møde til forberedelse af et konkret beslutningsforslag om etablering af et videnskabspanel for biodiversitet og økosystemer, efter inspiration fra FN's klimapanel.

Klima

På indonesisk initiativ drøftede ministrene på et uformelt morgenmads møde den videre proces efter COP15. Baggrunden for mødet var et ønske om at udnytte tilstedeværelsen af de mange miljøministre og – delegationer til en første uformel drøftelse efter COP15. Ca. 100 lande deltog i mødet, hvoraf omkring halvdelen var repræsenteret på ministerniveau.

Der var ikke som sådant nye meldinger fra landene ift. de overordnede forhandlingsemner på klimaområdet, men mange lande fremhævede Copenhagen Accord som et positivt resultat, som den fremtidige proces skulle bygge videre på (kun Iran og i særdeleshed Cuba undsagde den). Flere delegationer understregede vigtigheden af hurtig opfølgning på konkrete elementer i Copenhagen Accord bl.a. finansiering, skov og teknologi. Der udtryktes en klar vilje til at forhandle videre med henblik på at opnå en ambitiøs aftale i Mexico til december.

Nusa Dua deklARATIONEN

En kort minister/delegationsleder deklARATION blev forhandlet og vedtaget under styrelsesrådsmødet (vedlagt). Erklæringen udtrykker sin støtte til arbejdet med klima, Rio+20, international miljøforvaltning, grøn økonomi og biodiversitet.

Proces for finansieringsoptioner for kemikalier og affald

Styrelsesrådet besluttede at formalisere UNEP's proces for, hvordan man kan øge finansieringen til kemikalie- og affaldshåndtering i ulande og lande med overgangsøkonomier, ikke mindst i relation til implementering af den globale kemikaliestrategi SAICM fra 2006, Rotterdamkonventionen, Baselkonventionen og Stockholmkonventionen.

Retningslinjer om adgang til information, offentlig deltagelse og adgang til domstole

Rio-deklARATIONEN's 10. princip handler bl.a. om implementering af aktiviteter, som fokuserer på adgang til information, offentlig deltagelse og adgang til domstole. UNEP har med øje herfor udviklet globale frivillige retningslinjer i samarbejde med civilsamfundet, med inspiration fra den europæiske Aarhuskonvention, som kan hjælpe udviklingslande og lande med overgangsøkonomier med at udvikle eller udvide deres nationale lovgivning omkring ovenstående. Retningslinjerne blev vedtaget.

Retningslinjer for udvikling af national lovgivning om miljøansvar, respons og kompensation for skade forårsaget af aktiviteter, som er farlige for miljøet

Rio-deklARATIONEN's 13. princip handler bl.a. om at fremme udvikling og indførelse af politikker og tiltag for at forebygge miljømæssig skade og at afværge sådan skade ved, blandt andet, mulighed for tilbageførelse til oprindelig tilstand eller klagemuligheder, herunder – hvor det er passende – kompensation. UNEP har med øje herfor udviklet globale frivillige retningslinjer i samarbejde med civilsamfundet, til at hjælpe udviklingslande og lande med overgangsøkonomier med at udvikle eller udvide deres nationale lovgivning omkring ovenstående. Retningslinjerne blev vedtaget.

Opfølgning på miljøsituationen i Gaza

På UNEP's styrelsesrådsmøde i februar 2009 blev det på foranledning af gruppen af arabiske lande besluttet at anmode UNEP's eksekutivdirektør om at sende en mission til Gaza for at vurdere de miljømæssige konsekvenser af volden i området. Eksekutivdirektøren blev pålagt at rapportere herom til UNEP's styrelsesråd i 2010. Rapporten blev taget til efterretning af styrelsesrådet, og det blev besluttet, at Eksekutivdirektøren skal følge op på miljøsituationen i Gaza med konkrete aktiviteter men inden for det eksisterende budget og arbejdsplaner.

Haiti

På initiativ af gruppen af latinamerikanske og caribiske lande blev UNEP's eksekutivdirektør anmodes om at sikre, at der tages højde for miljømæssige hensyn i forbindelse med genopbygningsindsatsen efter jordskælvet den 14. januar 2010.

Hav

Den globale konference om oceanerne, som blev afholdt i Manado, Indonesien i maj 2009 og hovedkonklusionerne herfra, blev hilst velkommen.

The Nusa Dua Declaration - Bali, 2010

1. We, the Ministers and Heads of Delegation of the UNEP Global Ministerial Environment Forum met in Bali, Indonesia on February 24-26, 2010, for the 11th Special Session of the Global Ministerial Environment Forum, celebrating ten years since the Malmo Declaration of 2000.
2. We are deeply concerned that our planet is confronted by climate change and other environmental and development crises. Current environmental challenges depend on global partnerships for solutions and represent opportunities for individuals, local communities, and businesses and for international cooperation.
3. We remain committed to strengthening the role of the UNEP as “the leading global environmental authority that sets the global environmental agenda, that promotes the coherent implementation of the environmental dimension of sustainable development within the United Nations system, and that serves as an authoritative advocate for the global environment” as set out in the Nairobi Declaration of 1997.

Climate change

4. We recognize the scientific view as documented by the IPCC fourth assessment report that deep cuts in global emissions are required to hold increase in global temperatures below 2 degrees Celsius, and in this regard we reaffirm the importance of tackling climate change issues in accordance with the principle of common but differentiated responsibilities and respective capabilities and our determination to engage in efforts towards the resolution of such issues through enhanced international cooperation.
5. In this context, we welcome the decisions of the 15th COP to the UNFCCC and of the 5th MOP of the KP [to extend the mandate on the Ad Hoc Working Group on Long-term Cooperative Action and where the Ad Hoc Working Group on Further Commitments under the Kyoto Protocol was requested to continue its work and where the parties also took note of the Copenhagen Accord.
6. We reaffirm our commitment to the UNFCCC process and our commitment to work constructively towards a comprehensive agreed outcome within this process by the end of 2010.

Sustainable Development

7. We welcome the decision to organize the United Nations Conference on Sustainable Development in 2012 (UNCSD). We support and encourage the active and effective participation of UNEP in the preparatory process of the UNCSD as indicated by resolution A/RES/64/236, and the full and effective contribution of UNEP towards the program of work outlined for the 18th and 19th sessions of the Commission on Sustainable Development.

International environmental governance and sustainable development

8. We note the fact that the current international environmental governance architecture has many institutions and instruments and has become complex and fragmented. It is therefore sometimes not as effective and efficient as it should be. We commit to further efforts to make it more effective.
9. We appreciate the work of the Consultative Group of Ministers or high level representatives in presenting a set of options for improving international environmental governance and welcome the establishment of a process to be led by Ministers or their high-level representatives to further address international environmental governance reforms. In this regard, we will send the outcomes of this work to the President of the General Assembly and as a contribution to the preparatory committee of the UN Conference on Sustainable Development.
10. We welcome the activities undertaken by UNEP and the secretariats of the Multilateral Environmental Agreements (MEAs), at the behest of the Parties to those MEAs, particularly the Basel Convention on the

Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes, the Stockholm Convention on Persistent Organic Pollutants and the Rotterdam Convention on Prior Informed Consent, to enhance cooperation and coordination among the three conventions and to support governments in their efforts to implement, comply with and enforce MEAs

11. We also welcome the outcome of the simultaneous extraordinary meetings of the conferences of the parties to the Basel, Rotterdam and Stockholm conventions, and we appreciate the Consultative Process on Chemicals and Waste Financing and support further efforts through UNEP to continue these discussions.

12. We recognize the importance of enhancing synergies among the biodiversity-related conventions, without prejudice to their specific objectives, and encourage the COPs of the biodiversity-related MEAs to consider strengthening efforts in this regard, taking into account relevant experiences.

The green economy

13. We acknowledge that the advancement of the concept of a green economy in the context of sustainable development and poverty eradication can significantly address current challenges, deliver economic development opportunities and multiple benefits for all nations. We also acknowledge the important leading role of UNEP in discussions on further defining and promoting the concept of a green economy. We encourage the Executive Director to contribute this work to the Preparatory Committee for the UNCSD and the lessons already learned by UNEP in this effort.

14. We urge the Executive Director of UNEP to implement fully the Bali Strategic Plan for Technology Support and Capacity Building and invite all other relevant organizations to mainstream it in their overall activities, to enable developing countries and countries with economies in transition to benefit fully from the achievements of its objectives and the advancement of the concept of a green economy.

Biodiversity and ecosystems

15. We acknowledge that Biodiversity is at the core of human existence; it is threatened by rapid global change and is under pressure from ecosystem degradation and change.

16. We recognize that the 2010 International Year of Biodiversity presents a unique opportunity to address biodiversity loss and to raise public awareness for achieving the three objectives of the Convention on Biological Diversity (CBD) and the 2010 biodiversity target as well as to reinforce the importance of promoting actions at national, regional and international levels for achieving the three objectives and the target.

17. We are committed in 2010 to finalize deliberations on improving the science-policy interface for biodiversity and ecosystem services and in so doing negotiating and reaching agreement on whether to establish an intergovernmental science-policy platform on biodiversity and ecosystem services. We also welcome the commitment made by the Parties to the CBD to finalize an international regime on Access and Benefit Sharing in 2010 in accordance with CBD decision UNEP/CBD/COP/DEC/IX/12.

18. We also encourage UNEP to continue to play a leadership role in advancing understanding of the economics of biodiversity and ecosystems services and its policy implications, through the initiative on The Economics of Ecosystems and Biodiversity.

19. We encourage and support UNEP to contribute towards the High-Level Meeting on Biodiversity at the sixty-fifth session of the UN General Assembly in 2010, as a contribution to the International Year of Biodiversity and the 2010 MDG Review Summit, in particular in relation to environmental goals and targets, and in ensuring environmental sustainability in poverty eradication.

